

17. oktober 2025

UKA2025/94

Uunga siunnersuut: Isertitat annertussusaat malillugit utoqqalinermi soraarnerussutisiat ilanngarneqartarunnaarlutilluunniit atorunnaarsinneqartarunnaarsillugit, Naalakkersuisut utoqqalinersiaqarneq pillugu Inatsisartut inatsisaannut allannguutissatut siunnersuummik suliaqarnissamik peqquneqarnissaannik Inatsisartunut aalajangiiffigisassatut siunnersuut. Allannguutissatut siunnersuut UKA 2026-mi saqqummiunneqassaaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviassen Jensen , Inuit Ataqtigiiit)

Siumut siunnersuuteqartumut, Marianne Paviassen Jensen, Inuit Ataqtigiinneersumut, qujavoq, isumaqarpugullu siunnersuut pingaaruteqartoq maani qaqqinneqartoq.

Siunnersuummi tunngaviusumik pineqarpoq qanoq utoqqarnut ataqqinnilluta inuiaqatigiittut isumaginninneq periarfissaqartitsinerlu ingerlatissanerupput. Utoqqaat sulinerikkut tunniussaqaqarumasut qanoq iliorluta toqqissisimanartumik aqqissuussivigissanerivut. Apeqqut taanna pinngitsoorata toqqissisimanartumik, kiffaanngissuseqartitsisumik ataqqinartumillu inuuneqarnissamat aqqissuussimasariaqaripput Siumut isumaqarpoq.

Utoqqaat pillugit politikitsinni inuup naleqassusia aallaaviuvoq – tamatumalu siunertaasa ilagaat toqqissisimaneq pitsaassuserlu.

Nunatsinni utoqqanngorluni inooqataaneq nuannersuusariaqarpoq. Utoqqaat illoqarnikkut, sussassareqatigiinnikkut aningaasaqarniarnikkullu atugarissaartut inuiaqatigiinni suleqataajuarnissamat piumassuseqassapput, taamaattumik utoqqaat ajunngitsunik atugaqarnissaat periarfissaqartitaanissaallu Siumup sulissutiguarpa.

67-inik ukioqalernermit utoqqalinersiuteqalersinnaaneq periarfissaajuartariaqarpoq. Ukiopassuarnilu sulerulussimanertik peqqutigalugu 67-inik suli ukioqalinngikkaluartut immikkut isiginnittumik utoqqalinersiaqalersinnaanissaat Siumup pingaartitaasa ilagaat. Siumumiit pingaarutilerujussuuartut isumaqarfigaarput utoqqaat utoqqalinersiutillit saniatigut isertaqarusuttut periarfissaqartuassapput, utoqqalinersiutiminnik ilanngaaffigineqaratik. Utoqqaat tamarmik naligiimmik utoqqalinersiuteqassapput, katissimaneq, aappariinneq

najugaqatigiinnerluunniit apeqqutaatinnagu. Tamannalu inatsisitigut aaqqiivigineqarnissaa angutserlugu suliuarnissaq pisariaqartoq Siumut isumaqarpoq.

Siunnersuuteqartoq Siumup isumaqatigaa, oqariartuuteqarmat utoqqaat suli sulisinnaasut, sulisarnissamillu kissaatillit periarfissaqartinneqarnissaat pingaaruteqartoq. Utoqqaat amerlasuut ilisimasaminnik, misilittakkaminnik akisussaassusermillu annertuunik pigisaqarput, inuiaqatigiittut atorfissaqartilluinnakkatsinnik. Inatsisiliorsimanerput ima inissisimassanngilaq, utoqqaat tunniussaqaarnissaanut mattussisimasutut. Akerlianik ima aaqqissuussisimassaagut, utoqqaat tunniussaqaarusuttut peqataarusuttullu periarfissaqartinneqassasut, inatsisillu aporfilersuutaasut piiarneqassasut.

Siumut isumaqarpoq, utoqqalinersianut tunngatillugu allanngortitsisoqassappat, tamanna ataatsimut isiginnittumik pineqartup aaqqissuuteqqinnissaanut tunngasariaqartoq, taamaaliornikkut aalajangersakkat imminnut aporfilersortutut isigineqarsinnaasut aaqqinneqarniassammata aamma suliassaqaarfik ataatsimut isigalugu ataqatigiissunngortinneqarniassammata.

Siumullu isumaqarpoq suliassaq taanna piaarnerpaamik aallartinneqartariaqartoq, tassami ataatsimut aaqqiissuteqarnissaq pisariaqarpoq, aamma qineqqusaartarnerit ikigisassaanngitsut taamak oqariartoraluarput. Ullumikkut utoqqaat amerlasuut inuuniarnissamut aningaasatigut naammattunik atugassaqaartinneqanngillat.

Aaqqissuusseqqinnissap siunertaa erseqqissuusariaqartoq Siumut isumaqarpoq: Utoqqaat aningaasatigut inissisimanagerat pitsanngorsarneqassaaq, inuuniarnermilu nammineq ilusilersuisinnaaneq ataqqineqassaaq annertunerpaaffissaminiitsinneqarlunilu. Maanna utoqqarnut aningaasarsiaritineqartut annertussutsimikkut killeqarput, taamaattumillu aaqqissuusseqqinnermut atatillugu aaqqiissutissat ilaatigut tassaasariaqarput ilanngaattigut naleqqussaaneq aamma tigusartakkanut ilassutissaasinnaasut erseqqissumik aaqqissuunneqarsimanissaat.

Nunatsinni aporfiit annerpaartaat ilagaat utoqqalinersiuteqarneq isumaginninnermiit pisartakkatut tassa socialpension-itut isigineqartarnerat. Uffalu soorlu Danmark-imi tunngaviumik utoqqalinersiatut taaneqartartut, tassa folkepension. Siumumiit isumaqarpugut aaqqiiniarnermi ajornartorsiut aporfilersuisarnerillu tassannga aamma tunngaveqartorujussuusartut.

Aaqqissuussisimaneq paasiuminartuussaaq aamma naapertuilluarnermiissaaq. Utoqqaat tigusartaqarnerat saniatigut isertitaqarsinnaanermut pisariaqanngitsumik killilersuisuussanngillat, aamma inuiaqatigiinnut tunniussaqaarusunneq pillaatissiassatut inissinneqassanngilaq.

Siumup maluginiarpa Naalakkersuisut akissuteqaataani maanna aaqqissuussisimanerput eqqarsaatigalugu annertuumik ilungersunartumik inatsisitigut suliassaqaartugut. Tamanna

nammineq oqariartorpoq, utoqqartatta atugarisaanut tunngatillugu apeqqutit, peqqissaartumik - taamaattoq sapinngisamik sukkaasumik naammassineqartariaqalersut. Utoqqaammi tamanna pisariaqartippaat.

Naniniagassatta ilaat tassaassaaq, atasinnaasumik aaqqissuussiinnarata aamma ataqqinassuseqarnerup innarlerneqannginnissaa qulakkiissagatsigu.

Naalakkersuisut ilisimasalinnik sulisitsiniarneranut tunngatillugu akissuteqaataat Naalakkersuisooqatigiinnissami isumaqatigiisummut tunngassuteqartut maluginiarparput. Tamanna immini aamma ajunngilaq. Kisianni Siumumiit pingaaruteqarsoraarput siunnersuuteqartup sukkanerumik pitsaasumik aaqqiisoqarnissaanik siunertaqarnera. Tamannami soorlu oqaatigigipput, utoqqaat innuttaasullu tamarmik pisariaqartippaat.

Taamaammat Siumup Naalakkersuisut kaammattorpai, aaqqissuuseqqinnermik ingerlatsinissaq sukkanerpaamik naammassiniarneqassasoq, taamaalilluni pineqartumut siunnersuut ataatsimoortoq 2026-mi ukiakkut saqqummiunneqarsinnaaniassammat, siunertaralugu utoqqarnut aningaasaqarnerup aammalu inuuniarnerup tunngaviisa pitsaanerulersinneqarnissaat.

Taamak oqaaseqarluta siunnersuut siunnersuuteqartup qulequtsiussaa taperserlutigu aammali Naalakkersuisup suliniutaata sukkanerumik pitsaasumillu naammassineqarnissaa pinerullugu, allannguutissatut siunnersuutaa ilanngullugu ataatsimiisitaliami nalilersorneqassasoq kissaatigaarput. Siunnersuut Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Ataatsimiititaliamut ingerlateqqinneqassasoq innersuussutigaarput.

Erik Jensen

Siumut